

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Complectens Tertiam Partem Summæ Theologiæ. Cum Commentariis
Reuerendiss. D. Thomæ de Vio Caietani Cardinalis S. Sixti, Et Opvscvlis
Eivsdem In tres Tomos distinctis

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

2. Vtrum assumpserit animam mediante spiritu siue mente.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72797](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72797)

Super questionis sex
ta articulum secun
dum.

tamen pulchritudine cessante, ad
huc durat copula coniugalis. & si
militer separata anima, remanet
vniio verbi ad carnem.

ARTICVLVS II.

Utrum Dei filius assumpserit animam
mediante spiritu, siue mente.

AD SECUNDVM sic proceditur.
Videtur, quod filius Dei non
assumpserit animam mediante
spiritu. Idem enim non cadit me
dium inter seipsum & aliquid ali
ud: sed spiritus siue mens non
est aliud in essentia ab ipsa ani
ma, ut in prima parte habitum
est. * ergo filius Dei non assump
sit animam mediante spiritu siue
mente.

¶ 2 Præ. Illud, quo mediante fa
cta est assumptio, uidetur esse ma
gis assumptibile: sed spiritus siue
mens non est magis assumptibilis,
quam anima: quod patet ex
hoc, quod spiritus angelici non
sunt assumptibiles, ut supra di
ctum est. * ergo uidetur, quod fili
us Dei non assumpserit animam
mediante spiritu.

¶ 3 Præ. Posterius assumitur a
primo mediante priori: sed ani
ma nominat ipsam essentiam,
quæ est prior naturaliter, quam
ipsa potentia eius quæ est mens.
ergo uidetur, quod filius Dei non
assumpserit animam mediante
spiritu siue mente.

SED CONTRA est, quod Aug. di
cit in lib. de Agone Christiano. †
Inuisibilis, & incomparabilis
ueritas, per spiritum ani
mæ, & per animam corpus ac
cepit.

RESPON. Dicendum, quod
sicut dictum est, * filius Dei, dici
tur assumpsisse carnem anima
mediante, tum propter ordinem
dignitatis, tum etiam propter cõ
gruitatem assumptionis. Vtrum
que autem horum inuenitur, si
comparemus intellectum, qui spi
ritus dicitur, ad ceteras animæ partes:
non enim anima est assumptibilis
secundum congruitatem, nisi
per hoc, quod est capax Dei ad
imaginem eius existens, quod est
secundum mentem, quæ spiritus
dicitur, secundum illud Eph. 4.
Renouamini spiritu mentis ue
stræ. Similiter etiam intellectus
inter ceteras partes anime, est su
prior, & dignior, & Deo similior.
& id, ut Damasc. dicit in 3. li. * uni
tum est carni per medium intelle
ctum, uerbum Dei. intellectus n.
est quod est animæ purissimum,
sed & Deus est intellectus.

AD PRIMVM ergo dicendum,
quod & si intellectus non sit aliud
ab anima secundum essentiam: di
stinguitur tamen ab aliis partibus
animæ secundum rationem po
tentis. & secundum hoc compe
tit sibi ratio medij.

AD SECUNDVM dicendum, quod
spiritui angelico non deest cõgrui
tas ad assumptionem, propter de
fectum dignitatis: sed propter ir
reparabilitatem casus, quod non
potest dici de spiritu humano, ut
patet ex his, quæ in prima par
te dicta sunt.

AD III. Dicendum, quod anima
(inter quam & Dei uerbum poni
tur medium intellectus) non acci
pitur pro essentia animæ, quæ est
omnibus potentijs cõmunis: sed
pro potentijs inferioribus, quæ
sunt omni animæ communes.

ARTICVLVS III.

Utrum anima a Dei filio prius fuerit
assumpta, quam caro.

AD TERTIUM sic proceditur.
Videtur, quod anima Chri
sti fuerit prius assumpta a Verbo
quàm caro. Filius enim Dei assu
mpsit carnem mediante anima, ut
dictum est: * sed prius peruenit
ad medium, quàm ad extre
mum. ergo filius Dei assumpsit
prius animam quàm corpus.

¶ 2 Præ. Anima Christi est di
gnior angelis, sicut illud Psal. 96.
Adorate eum omnes angeli eius:
sed angeli creati sunt a principio,
ut in primo habitum est. † ergo
& anima Christi, que non fuit an
te creata, quàm assumpta: dicit. n.
Damasc. in 3. lib. * quod numquã
neque anima neque corpus Chri
sti propriam habuerunt hyposta
sim: ergo uidetur quod anima fue
rit ante assumpta, quàm caro, que
est concepta in utero Virginis.

¶ 3 Præ. Ioan. 1. dicitur, Vi
dimus eum plenum gratiæ, &
veritatis: & postea subditur, quod
de plenitudine eius nos omnes ac
cepimus, id est, omnes deles quo
cumque tempore, ut Chrylосто
mus exponit. * Hoc autem non
esset nisi anima Christi habuisset
plenitudinem gratiæ, & veritatis
ante omnes sanctos, qui fuerunt
ab origine mundi: quia causa non
est posterior causato. Cum igitur
plenitudo gratiæ & veritatis fue
rit in anima Christi ex vniione ad
Verbum, secundum illud quod
ibidem dicitur, Vidimus gloriam eius quasi vni
geniti a patre, plenum gratiæ & veritatis, consequens
videtur, quod a principio mundi anima Christi fue
rit a Verbo Dei assumpta.

considerentur illæ duæ
partes, non secundum
quod vniuntur in una sub
stantia anima (quia sensi
uum est in intelle
ctiuo, ut trigonũ i te
tragono, ut dicitur in. de
Anima) sed abstrahē
do ab illo vel alio mo
do coniunctionis, &
considerentur ipse par
tes diuerse. & quod con
iunctæ sunt in homi
ne non curado de mo
do, quo sunt coniun
ctæ, simile est iudiciu
de illa propositione, P. p. q. 4.
Assumpit carne me
diante anima, & assu
mpit anima mediante
spiritu. Et propterea
Aug. simul vtramque
prodit, & in litera
similibus dicitur utraq;
meditatio, saluantur
enim vtrobique: & gra
dus dignitatis, & cau
sa & causati, dicitur pars
intellectiua ex hoc, quod
coniungitur pari sen
sitiua, perficit illa, &
est illi ratio, quod sit al
sumptibilis. Quocir
ca non requiritur hic
causalitate, sicut pars
essentialis, que est for
ma, est causa alterius
cõstitutiuæ, sed propor
tionaliter causalitate,
sicut pars potentialis
formalior & superio
ris ordinis est causa
partis inferioris. oportet
n. proportionaliter
inquirere & intellige
re causalitatem, sicut
proportionaliter sub
partes, que dicuntur
partes essentielles, &
que dicuntur partes
potentiales.

Super quæst. sex
ta articulum tertium.

IN titulo ly prius,
sumitur secundum
tempus ita quod questio
est de prioritate te
poris. & occasio huius
est positio Origenis,
¶ In corpore articu
li sunt tria, primo po
nitur positio Orige
nis: secundò reproba
tur in vno sensu: ter
tio reprobat in alio
sensu. Distinctio par
tiu clara est in litera.
Quod ad primũ posi
tio Orig. refert quod
ad duo. I. & quod ad a
nimas hominum,
& quod ad animam Chri
sti scilicet quod omnes
fuerunt

Locis sup. a.
1. not. at.

P. p. q. 77. ar.
1. ad 1.

Ar. 4. ar. 2.

Ex c. 18. 29.
20. & 21. col
ligitur co. 3.

Ar. præced.

si. 3. orth. in.
c. 6. ante me
dium.

Lib. 4. 6. 6.
prim.

Li. c. 7. 8.
eom. 4.

Infant.
23. 24.
& 3. 3. 3.
2. 4. 3.
2. 9. 3. 3.
di. 3. 9. 3.
2. 8. 4. 6.
33. 44. 3.
Ar. 4. 1. 1.

P. p. q. 4.

Homil.
10. 2. 10.
culis a p.
com. 3.